

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

A Digital Learning Platform for Generation Z: Passport to IFRS®

Standardul IAS® 39 Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare

Funded by the Erasmus+ Program of the European Union. However, European Commission and Turkish National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Copyright 2021, Istanbul University

STUDIU DE CAZ IAS® 39 INSTRUMENTE FINANCIARE: RECUNOAȘTERE ȘI EVALUARE

Introducere

Entitățile se confruntă cu multe riscuri diferite în sistemul economic actual. Una dintre îndatoririle managerilor a fost aceea de a identifica posibilele efecte negative ale acestor riscuri asupra performanței financiare a entităților și de a controla acest efect. Efectele acestor riscuri asupra tranzacțiilor financiare și controlul consecințelor negative ale acestui efect cu ajutorul instrumentelor financiare intră în domeniul de aplicare al IAS 39.

Trebuie îndeplinite anumite condiții pentru aplicarea contabilității de acoperire împotriva riscurilor. Pentru contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor, caracteristicile elementului acoperit și ale instrumentului financiar aferent trebuie să respecte anumite condiții. Scopul acestui caz este de a explica relația dintre elementul acoperit și instrumentul derivat și de a explica modul în care se aplică contabilitatea de acoperire.

Informații relevante

Entitatea Babil prestează servicii de transport național și internațional. Deși entitatea s-a dezvoltat puternic de la înființare, a avut întotdeauna nevoie de un bun management într-un sector în care există o concurență foarte puternică. Sectorul transporturilor a fost unul dintre sectoarele care a avut riscuri operaționale semnificative și aceste riscuri trebuie să fie gestionate în mod continuu. Cu toate acestea, în ciuda tuturor riscurilor sale, sectorul transporturilor a fost pe placul investitorilor săi, deoarece transformă performanțele financiare de succes ale companiilor bine gestionate în cifre de profitabilitate ridicată.

La începutul anului 2022, directorul financiar al entității Babil a declarat că ar trebui să acorde atenție riscurilor de creștere a prețurilor la energie și că ar trebui să ia măsuri de precauție în consecință. Cu toate acestea, conducerea superioară și directorii responsabili de operațiuni au declarat că activitatea economică în lume crește lent și că, în acest context, creșterea prețurilor la combustibili va fi limitată. Managerii au declarat că toate costurile de stocare a combustibilului care urmează să fie achiziționate vor fi ridicate. Managerul financiar a decis atunci să cumpere o opțiune pentru a beneficia din creșterea prețurilor la combustibil.

După o scurtă cercetare, directorul financiar a decis că ar fi oportun să investească în contracte futures pe țiței. La scurt timp după ce managerul financiar a cumpărat contractul futures, știrile negative care au afectat întreaga lume au determinat o creștere rapidă a prețurilor la combustibili. Managerul financiar a obținut un profit substanțial prin realizarea investiției sale în contracte futures.

Dar veștile din partea activității operaționale nu sunt deloc bune. Creșterea prețurilor la combustibili a avut consecințe negative asupra costurilor. Ca măsură de precauție împotriva creșterii prețurilor la combustibil, preluarea și depozitarea combustibilului din aval a provocat un cost semnificativ de depozitare. Cu toate acestea, înainte ca acești carburanți suplimentari să fie utilizați din rezervoare, prețurile mondiale la carburanți au scăzut din nou și au ajuns la vechiul nivel, ceea ce a crescut pierderile de combustibil și de depozitare ale entității la niveluri semnificative. La sfârșitul anului, costul de combustibil al Babil Co. în 2022 a fost de 5.000.000 u.m., în timp ce costul combustibilului din depozite a fost de 4.000.000 u.m.. Această modificare a prețului combustibilului a afectat în mod

negativ trendul rentabilității entității. Anul viitor, situația se va agrava din cauza combustibilului achiziționat la un preț ridicat în 2022, cea mai mare parte fiind neutilizat încă.

În timp ce analiza modalitățile de reducere a impactului posibil al creșterii costurilor cu combustibilul asupra situațiilor financiare, managerul financiar ia în considerare să aplice contabilitatea de acoperire. În cadrul întâlnirii cu managerul financiar, contabilul și managerii operaționali, aceștia au calculat că au achiziționat combustibil suplimentar în valoare de 6 milioane u.m. din cauza creșterii prețurilor la combustibil. Managerul financiar a declarat că a obținut un profit de 5,5 milioane u.m. cu contractul futures. și a declarat că profiturile din investiția în contracte futures și creșterea costurilor pot fi compensate. Contabil a agreeat acest plan. El a adăugat că 2.5 milioane u.m. din costul suplimentar al combustibilului se poate transfera în costul serviciilor, urmând ca doar suma rămasă să afecteze stocul final.

Întrebări pentru discuție:

- a. Arătați cum vor fi afectate situațiile financiare ale entității Babil Company în cazul în care se utilizează sau nu contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor.
- b. Este oportun ca entitatea să utilizeze contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor?

SOLUȚIA STUDIULUI DE CAZ-IAS 39 INSTRUMENTE FINANCIARE: RECUNOAȘTERE ȘI EVALUARE

- a. Dacă se va aplica contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor, aceasta va fi o acoperire a fluxurilor de numerar. În acest caz, elementul de acoperire este prețul combustibilului. În cazul acoperirii fluxurilor de numerar, câștigurile și pierderile care rezultă din elementul acoperit și din instrumentul de acoperire trebuie evaluate și recunoscute separat. În acest caz, Babil Co a calculat că a cheltuit cu 6 milioane u.m. mai mult din cauza creșterii prețului combustibilului. Deoarece 2.5 milioane u.m. din aceste cheltuieli suplimentare sunt utilizate, ele au fost transferate la costul serviciului. Restul de 3.5 milioane u.m. se află în stocul final și, atunci când vor fi utilizate anul viitor, vor fi transferate la costul serviciului.

Profitul din tranzacția futures este de 5.5 milioane de u.m.. Pentru contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor, acest câștig nu trebuie transferat direct în profit și pierdere, ci trebuie recunoscut în alte elemente ale rezultatului global. Câștigurile din tranzacțiile futures ar trebui transferate în situația profitului sau pierderii în aceeași perioadă ca și câștigurile și pierderile rezultate din variația prețului combustibilului. Apoi, o parte din câștigul din tranzacțiile futures ar trebui să fie utilizată pentru a compensa costul serviciului în 2022. Suma rămasă va fi utilizată pentru a compensa costul serviciului din 2023 din cauza utilizării combustibilului cu preț ridicat. Calculele și înregistrarea compensării costului serviciului din 2022 sunt următoarele.

	Total	2022	2023
Combustibil	(6.000.000)	(40%) (2.400.000)	(60%) (3.600.000)
Futures	5.500.000	2.000.000	3.300.000
Total	(500.000)	200.000	300.000

Dr. Câștig nerealizat din contracte futures (OCI) 2.200.000

Cr. Costul serviciului 2.200.000

Prin această înregistrare, o parte din costul crescut al serviciului datorat creșterii prețului combustibilului va fi compensată de o parte din profitul obținut din tranzacția futures determinată ca element de acoperire.

- b. Răspunsul este NU. Pentru a aplica contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor, tranzacția trebuie să respecte condițiile tranzacțiilor de acoperire împotriva riscurilor:
- 1) Desemnarea și documentarea formală a relației de acoperire împotriva riscurilor, a strategiei de gestionare a riscurilor a entității și a strategiei de realizare a acoperirii împotriva riscurilor la începutul acesteia.
 - 2) Eficacitate ridicată a acoperirii.
 - 3) Pentru acoperirea fluxurilor de trezorerie, o tranzacție prognozată care face obiectul acoperirii trebuie să fie foarte probabilă și trebuie să prezinte o expunere la variații ale fluxurilor de trezorerie care ar putea afecta în cele din urmă profitul sau pierderea.
 - 4) Măsurarea fiabilă a eficacității acoperirii.

- 5) Acoperirea este evaluată în mod continuu și se stabilește că a fost foarte eficientă pe parcursul perioadelor de raportare financiară pentru care a fost desemnată acoperirea.

În acest caz, observăm că relația de acoperire în etapa inițială nu este documentată. Mai mult, se înțelege că riscul de creștere a prețului combustibilului nu a fost determinat ca fiind un risc semnificativ de către conducere încă de la început. Din acest motiv, contabilitatea de acoperire aplicată mai sus nu a fost făcută în conformitate cu normele specificate în IAS 39.